

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Metodoloxía de Investigación Educativa		Código	652534002
Titulación	Mestrado Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónFilosofía e Métodos de Investigación en Educación			
Coordinación	Espiñeira Bellon, Eva Maria	Correo electrónico	eva.espineira@udc.es	
Profesorado	Espiñeira Bellon, Eva Maria	Correo electrónico	eva.espineira@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A necesidade de investigar en Educación e nos centros e institucións educativas xorde da curiosidade, dende o momento en que nos facemos preguntas sobre como funcionan as cousas, sobre os comportamentos das persoas e institucións educativas, sobre os efectos que produce a nosa práctica. educativas ou sobre como podemos innovar e mellorar os resultados das nosas accións (Martínez González, 2007, p. 11). Neste asunto, as fases que supón toda a investigación científica estarán expostas a partir da identificación do tema ou problema a investigar, continuando coa planificación e deseño da investigación, coa execución da mesma e concluíndo coa interpretación e reflexión dos resultados obtidos. Destacarase a importancia da análise das potencialidades e limitacións da situación educativa investigada e das posibles accións de mellora que se consideren oportunas. Por último, traballarase na redacción dun informe de investigación.			

Competencias do título

Código	Competencias do título
A5	E5 - Adquirir unha formación metodolóxica para realizar investigacións educativas.
A6	E6 - Establecer os descritores xerais que caracterizan unha investigación: seleccionar, elaborar, tratar e interpretar os datos, e presentar os resultados de acordo cos propósitos da investigación.
A8	E8 - Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio.
A11	E11 - Coñecer, comprender e utilizar a linguaxe científica e aplicalo correctamente nas distintas formas de expresión e comunicación.
A14	E14 - Coñecer diferentes tipos de metodoloxía que se empregan na investigación educativa considerando a súa pertinencia para a resolución de problemas concretos.
A15	E15 - Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, fomentando o espírito crítico, reflexivo e innovador.
A18	E18 - Recoñecer a investigación e a innovación aplicada ás ciencias da educación como ferramenta continua de innovación e mellora educativa e social.
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B4	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B6	G1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
B11	G6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
B13	G8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C1	T1 - Capacidade de análise e síntese.

C3	T3 - Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
C8	T8 - Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento.
C9	T9 - Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados.
C10	T10 - Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Dominar as ferramentas básicas da investigación científica.		AM5 AM6	BM1 CM3 CM9
Ser capaz de xestionar as bases de documentación técnico-científica, para seleccionar documentos de interese, revisalos e sintetizar os traballos doutros autores.		AM6 AM11 AM15	BM1 BM2 BM11 CM1 CM10
Ser capaz de identificar as necesidades de investigación en relación con problemas reais e para propoñer obxectivos innovadores de investigación en forma de proxectos de investigación		AM14 AM15 AM18	BM11 BM13 CM10
Ser capaz de sintetizar e expoñer correctamente en forma escrita e oral os resultados da propia investigación		AM8	BM4 BM6 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Fundamentos epistemolóxicos e metodolóxicos do saber e as prácticas educativas	- Paradigmas en educación: cuantitativo e cualitativo.
2. Métodos de investigación.	- En función da finalidade: básica e aplicada. - En función do paradigma: cuantitativa e cualitativa. - En función do nivel de investigación: exploratorio, descritivo, experimental. - En función da dimensión espacial e temporal: históricos. comparativos, lonxitudinais e transversais. - Metodoloxías cualitativas e mixtas.
3. Procedementos e estratexias de recollida de información cuantitativa e cualitativa.	- Enquisa, entrevista, escalas, observación.
4. Análise e interpretación de datos cuantitativos e de información cualitativo.	-Estatística descritiva. - Codificación e categorización da información

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A18	1.5	0	1.5
Análise de fontes documentais	B6 C1 C3 C8 C10	1	9	10
Obradoiro	A6 A8 B11 C9	5	9.5	14.5
Sesión maxistral	A5 A14 A15 B13	7	7	14
Solución de problemas	A11 B1 B2 B4	6.5	24.5	31
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Actividades iniciais	Actividade que se desenvolve antes de iniciar o proceso de ensino-aprendizaxe coa fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos de aprendizaxe que se queren acadar, vinculados á investigación educativa. Con isto, preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.
Análise de fontes documentais	A partir da busca en diferentes bases de datos e fontes bibliográficas, seleccionaranse diferentes artigos para coñecer a súa estrutura e analizar cada unha das súas seccións en función da metodoloxía utilizada. Ademais, servirá para completar a parte correspondente da metodoloxía de solución de problemas.
Obradoiro	Para facer o proceso de ensino-aprendizaxe máis práctico en termos de análise cuantitativa de datos e información cualitativa, realizaranse obradoiros cos recursos informáticos necesarios.
Sesión maxistral	Exposicións oral nas que se explicarán os contidos dos temas da materia, puidendo complementarse co uso de medios audiovisuais e coa introducción de preguntas dirixidas ao estudantado, dun modo que permitan a participación activa do alumnado. Aclararanse as dúbidas que xurdan e comentarase a bibliografía que lles permitirá ampliar os coñecementos vistos en clase.
Solución de problemas	Para promover a participación activa do estudantado, plantexarase a elaboración dun dossier que partirá da definición dun problema, completando as distintas fases do proceso de investigación científica, considerando os contidos traballados na materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Obradoiro Solución de problemas	Debido ao carácter práctico destas tres metodoloxías, farase unha atención personalizada para guiar a aprendizaxe do alumnado durante as sesións de clase entendida como a atención, supervisión e seguimento do traballo do alumnado, resolvendo as dúbidas que poidan xurdir duante o manexo de fontes e a resolución de problemas prácticos. Isto implica que o alumnado deberá participar nas sesións prácticas de xeito activo. O alumnado poderá consultar dúbidas no horario de tutorías. As tutorías serán atendidas de forma presencial (despacho P1 A14), exclusivamente no horario de tutorías que figura na web da Facultade. ----- O alumnado de matrícula parcial e/ou con dispensa académica realizará os traballos e tarefas de forma individual, con entregas nas datas marcadas polo docente, e terá atención personalizada no horario de tutorías, para aclarar dúbidas sobre os traballos e tamén sobre o marco teórico e práctico da materia

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Solución de problemas	A11 B1 B2 B4	A partir da formulación dun problema de investigación, terase que continuar con todas as fases que hai que seguir no proceso de investigación científica. Entregarase en forma de dossier.	100

Observacións avaliación

REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:

Asistir a clase. A asistencia a clase é obrigatoria cun 80% das sesións. Participar na clase. A condición de alumnado asistente (80% de asistencia) supón, non só a asistencia, senón tamén a participación e o aproveitamento do tempo da clase. Realizar todas as actividades obrigatorias que computan na avaliación final da materia; isto é: cada unha das actividades que se corresponden coa metodoloxía de solución de problemas. Axustarse ás datas de entrega sinaladas no calendario presentado durante a presentación da materia. As entregas fóra do prazo ou a ausencia de entrega terá unha calificación de 0 puntos e, polo tanto, suporán unha calificación final de suspenso. Realizar as actividades propostas, aproveitando e optimizando o tempo que se destina na aula. No relativo á realización fraudulenta (plaxio) das probas de avaliación, a cualificación axustarase ao establecido no artigo 11, apartado 4 b), do Regulamento disciplinar do estudantado da UDC: obterase a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se comete: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario. O alumnado que non cumpra co requisito de asistencia do 80% deberá someterse á avaliación final, que consistirá na entrega do dossier, elaborado de forma autónoma polo estudante.

Segundo o establecido na " NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO E A PERMANENCIA E A PROGRESIÓN DOS ESTUDANTES DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO NA UNIVERSIDADE DA CORUÑA (aprobada polo Consello Social do 04/05/2017):

1. Deberá poñelo en coñecemento do docente na primeira semana de clase, ou, se isto non fora posible, nun prazo non superior a 7 días desde que lle fora concedido o recoñecemento.
2. Terán que realizar, individualmente, todas as actividades/traballos propostos ao longo do curso e entregalos nas datas establecidas polo docente. Se non se cumpre a entrega na data sinalada considerarase non presentado.
3. A cualificación será a media ponderada das notas das actividades e traballos realizados durante o curso e da nota da proba realizada na data do calendario oficial de exames, debendo obter en cada unha das partes un aprobado (5 sobre 10) para poder superar a materia. No caso de non superar algunha das partes na primeira oportunidade, deberán repetir na segunda oportunidade as partes non aprobadas (actividades/traballos e/ou proba).

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bisquerra Alzina, R. (2005). Metodología de la investigación educativa. Madrid: La Muralla - Buendía, L.; Colás, M.P. y Hernández, F. (1998). Métodos de investigación en psicopedagogía. Madrid: McGraw-Hill - Martínez González, R.A. (2007). La investigación en la práctica educativa: guía metodológica de investigación para el diagnóstico y evaluación en los Centros. Madrid: Ministerio de educación, Centro de Investigación y Documentación Educativa - Padilla Carmona, M.T. (2002). Técnicas e instrumentos para el diagnóstico y la evaluación educativa. Madrid: CCS - Rodríguez, G., Gil, J. y García, E. (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Málaga: Aljibe - Walker, R. (2002). Métodos de investigación para el profesorado. Técnicas de evaluación (3ª. edic.). Madrid: Morata
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

A entrega de traballos da materia realizarase de forma telemática. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Enténdese que o alumnado universitario ten asumidas as capacidades lingüísticas en relación á expresión oral e escrita. Por tanto, é primordial e obrigatorio a corrección ortográfica (ortografía, acentuación e puntuación), gramatical e léxica nos traballos e exames realizados como condición imprescindible para superar a materia. No relativo á realización fraudulenta (plaxio) das probas de avaliación, a cualificación axustarase ao establecido no artigo 14. 4. Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario: "Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento".

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías